

Naturpleje og ”Invasive planter” på Anholt:

Tanker omkring naturpleje og invasive planter på Anholt.

Skrevet af:

Steffen Kjeldgaard
Ørkenvej 8
8592 Anholt
E-mail: info@anholtpil.dk

Marts 2008.

Oplysningerne om første registrering af planterne er fra Peter Meedom.

Bjergfyr (*Pinus mugo*)

Registreret fra Anholt første gang i 1895.

Bjergfyr spreder sig ved frø og sætter kogler når den er ca. fire år gammel.

Ørkenen har flere steder været domineret af selvsåede bjergfyr, der nu er fjernet ved en storstilet indsats i midten af 1990erne.

Der har efterfølgende været fjernet nye selvsåede fyr i Ørkenen med års mellemrum. Det ser desværre ud til, at indsatsen er nedprioriteret, og ret store mængder af fyr nu igen kommer til i Ørkenen, (jeg har, i efteråret 2007, talt flere hundrede med kogler) og der kan stort set i alle de områder hvor der tidligere var fyr, findes træer på fire år og ældre. Det vil sige, at der stadig spredes frø i de plejede områder i Ørkenen.

Jeg synes det er meget beklageligt, at de nye selvsåede fyr for lov til at sætte frø.

På nordsiden af Nordbjerg er der ligeledes fjernet store mængder af fyr. Der er der også gjort et stort arbejde med at fjerne nye selvsåninger. Dette arbejde er tilsyneladende også stoppet. På en tur langs, på og over Nordbjergskrænten, i det plejede område, har jeg talt over 100 fyr med kogler, træerne er op til ca. 5 meters højde (Marts 2008). Det indebærer, at der stadig er spredning af frø i de plejede områder.

Jeg synes det er meget beklageligt, at de nye fyr ikke bliver fjernet, før de kan sætte frø.

Rynket Rose (*Rosa rugosa*)

Registreret fra Anholt første gang i 1940.

Planten formerer sig ved frø og ved rodkud.
Frøene kan overleve i saltvand.

Arten er i utallige kloner i klitterne, på Sønderbjerg og mange andre steder på øen.

Der er mig bekendt aldrig lavet undersøgelser af, hvor hurtigt den spreder sig. Det ville nok være en god ide at sammenligne luftfotos fra Pakhusbugten for at se, hvor galt det egentligt er.

Det er den almindelige opfattelse, at de udgør en trussel.

Jeg mener, at arten udgør en stor trussel, og den bør bekæmpes.

Gyvel (*Sarothamnus scoparius*)

Registreret fra Anholt første gang i 1897.

Spredes ved frø.

De fleste husker nok gyvlen fra Havnebakken, hvor de står på begge sider af vejen. Det er et utroligt flot syn når de blomstrer.

Arten har bredt sig meget på øen i de seneste årtier.

Der findes store mængder: I havneområdet, ved fyret og der er mange rundt omkring ved sommerhusene omkring byen.

Arten er nu også i den gamle lergrav på Byens Bakke, i og ved Porsemosen, i Wilhelminelyst, på Nordbjerg (før Gennemlandet nr. 14?) flere steder fra ankeret og til Nordstrand og mange mange andre steder.

Jeg mener, at arten er en trussel og bør bekæmpes.

Kæmpe bjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*)

Registreret fra Anholt første gang i 1960

Spredes ved frø.

Er nok blevet spredt på øen ved, at man har plukket de meget dekorative frøstande.

Arten er nu stort set udryddet.

Pas nu på kvan der ligner.

Kæmpe-pileurt (*R. sachalinensis*)

Registreret fra Anholt første gang i 1940

Jeg husker den fra min barndom i haven på Østervej 13. hvor vi flyttede ind i 1963. Der er den nu forsvundet.

Den er senere kommet bag ved lægeboligen (Nordstrandsvej 5) og på østsiden af vejen ved Nordstrandsvej nr. 11C

Klonen bag lægeboligen har bredt sig kraftigt de senere år og kvæler al anden vegetation.

Mht. den anden klon har jeg ikke nogen fornemmelse af, om den breder sig.

Jeg mener de bør fjernes, så de ikke spredes til lokaliteter på øen, hvor de har bedre voksemuligheder.

Gyldenris (*Solidago canadensis*.)

Registreret fra Anholt første gang i 1984

Der er (mig bekendt) kun gyldenris vildt voksende et sted på Anholt, og det er i et gammelt tørveskær i Mosen, det drejer sig formodentligt om planter der er kommet med opfyldning af haveaffald. Jeg har først set det i 2006, hvilken gyldenris, det drejer sig om, ved jeg ikke endnu.

Det ser ikke ud til, at arten spreder sig. Man bør nok undersøge, om der er tale om en af de arter, der er invasive. Evt. fjerne den.

Havtorn (*Hippophaë rhamnoides*)

Registreret fra Anholt første gang i 1922

Planten formerer sig ved frøsætning og ved rodkud.

Jeg ser den første gang på Anholt, da den plantes ved elværket og ved campingpladsen og på Ageren 5 i omkring 1981. Har senere plantet den i min forhave.

Indtil 2006 har jeg aldrig set den vildtvoksende på Anholt.

I 2006 fortæller Peter Meedom, at der er en stor klon på skrænten af Sønderbjerg mod sydvest, i det område hvor skrænten er skredet. Jeg ved ikke, hvor længe den har været der.

I 2008 finder jeg et eks. ved Nordstrand, i et hjulspor øst for nedkørslen.

En stor del af de plantede eks. ved campingpladsen og ved elværket er forvundet/fjernet og har tilsyneladende ikke spredt sig.

Jeg mener, at man bør holde øje med klonen på Sønderbjerg (sammenligne fotos år for år) og notere, om der kommer nye eks. andre steder på øen. Det ene eks. ved Nordstrand synes jeg bør fjernes.

Tornblad (*Ulex europaeus*)

Registreret fra Anholt første gang i 1944.

Jeg husker den fra først i tresserne.

Findes 3 steder på øen: ca 50 eks. på begge sider af vejen ved den østlige ende af campingpladsen. Et eks. på Vesterstrandsvej ud for nr.7, (formentligt plantet).

Et eks. under Sønderbjerg på grunden Sønderstrandsvej 68, (formentligt plantet).

For ca. 25 år siden var den næsten forsvundet, men kom igen da man gravede vandrør ned, hvorved nye frø spirede. Nu har man prøvet at bekæmpe dem med en grenknuser, med det resultat at der er kommet flere nye eks. der ser ud til at trives.

Lad den dog være og brug kræfterne på noget andet.

Jeg anser ikke arten for en trussel for Anholts natur. Derimod som et eksotisk indslag i naturen.

Kristtorn (*Ilex aquifolium*)

Registreret fra Anholt første gang i 19??.

Der er meget gamle eks. i flere haver i byen, bl.a. ved præstegården og Østervej 13, (Det Blå Hus) og Nordstrandsvej 11 (Arnen).

Jeg husker dem vildt voksende fra midt i firserne.

Langs øst siden af Nordstrandsvej fra byen og mod nord vokser den nu i hundredvis. Flere steder i Ørkenen er der også kristtorn.

Man bør nok holde et vågent øje med arten og evt. fjerne de planter der er kommet i Ørkenen.

Steffen Kjeldgaard.

